

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح دائمی شدن قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی
دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث»

مشخصات طرح

دوره نهم - سال اول

شماره ثبت:

۲۱۰

شماره چاپ:

۳۹۵

تاریخ چاپ:

۱۳۹۱/۱۱/۱۵

نام دفاتر:

مطالعات حقوقی

مطالعات اقتصادی

مقدمه

«قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث» مصوب ۱۳۸۷ یکی از قوانینی است که قانونگذار آن را به صورت آزمایشی برای یک دوره پنج ساله به تصویب رساند. از آنجا که قانون مذکور تأثیر بسزایی در جامعه و جبران خسارات ناشی از حوادث رانندگی دارد از سوی مراکز علمی و دانشگاهی نیز بسیار مورد توجه بوده و مورد نقد و بررسی قرار گرفته است. مهلت آزمایشی قانون مذکور در سال ۱۳۹۲ به اتمام رسیده و مجلس شورای اسلامی مهلت آزمایشی آن را تا پایان سال ۱۳۹۳ تمدید کرد. با توجه به آزمایشی بودن قانون مذکور، به نظر می رسد مجلس شورای اسلامی باید یکی از راهکارهای تمدید مهلت اجرای آزمایشی یا اصلاح و یا دائمی کردن این قانون را در دستور کار خود قرار دهد.

از آنجا که قانون آزمایشی، علیرغم نکات قوت فراوان آن دارای کاستی‌هایی است که قابل رفع می باشد پیش نویس مفصلی برای اصلاح قانون مزبور در مرکز پژوهش‌های مجلس تهیه شده است که در حال نهایی سازی می باشد. بنابراین، پیشنهاد رد «طرح دائمی شدن قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث» ارائه می گردد.

بررسی طرح دائمی کردن قانون بیمه اجباری

با بررسی قانون آزمایشی بیمه اجباری، موارد زیر به نظر می رسد:

۱. قانون آزمایشی کنونی دارای نکات مثبت فراوان است و تا حدود زیادی موجب احقاق حقوق مردم شده و تا حدود زیادی زیان‌های وارد شده به آسیب دیدگان حوادث رانندگی را جبران و از حبس مسببین حوادث رانندگی جلوگیری می کند. در پیش نویسی که در مرکز پژوهش‌های مجلس در حال تهیه می باشد، نکات مثبت قانون فعلی لحاظ شده است، لذا این نگرانی که در صورت اصلاح قانون فعلی، نکات مثبت آن ممکن است حذف یا دستخوش تغییر شود، رفع شده است. اصلاح قانون موجود به معنای حذف نکات مثبت قانون سابق نبوده بلکه ارتقا و تکمیل آن است.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۳۱۸۶-۱

تاریخ انتشار:

۱۳۹۳/۳/۲۵

۲. با وجود تمام نکات مثبت، قانون فعلی دارای ابهامات و خلأهایی می باشد. اجرای آزمایشی قانون مذکور موارد خلأ قانون فعلی را در عرصه عملی نشان داده است. فلسفه تصویب آزمایشی قوانین در این است که با اجرای آن، خلأها و نکات مثبت آن معلوم گردد تا در صورت دائمی شدن قانون مذکور، این موارد مورد توجه قرار گیرد. در پیش نویسی که در مرکز پژوهش‌های مجلس در حال تهیه می باشد این نکات مورد توجه قرار گرفته است.

۳. در قانون بیمه باید سه اصل توأمان مورد توجه قرار گیرد: ۱. جبران کامل خسارت زیان‌دیده ۲. سرعت در جبرات خسارت ۳. جلوگیری از بی‌احتیاطی رانندگان به خاطر وجود بیمه. در قانون فعلی اصول دوم و سوم به قدر کافی مورد توجه قرار نگرفته و سبب افزایش بی‌مبالاتی رانندگان شده است. همچنین سرعت جبران خسارت در سیستم فعلی بسیار کند بوده و موجب نارضایتی مردم شده است، لذا لازم است این اصول توأمان با هم مورد توجه قرار گیرد و حتی درخصوص جبران کامل خسارات زیان‌دیده نیز خلأهایی قابل اشاره است.

۴. نبود ضمانت اجرای مناسب برای تکالیف شرکت‌های بیمه، متناسب نبودن حق بیمه با خسارات حوادث، افزایش بی‌احتیاطی در رانندگی به دلیل بیمه بودن وسایل، برداشت‌های متفاوت در رویه قضایی از برخی مواد قانون و موارد دیگر اهم خلأهای قانون فعلی است که در پیش‌نویسی که در مرکز پژوهش‌های مجلس در حال تهیه می‌باشد مورد توجه قرار گرفته است.

نتیجه‌گیری

با عنایت به نقاط قوت فراوان قانون آزمایشی بیمه اجباری فعلی که می‌تواند مبنای اصلاح و تکمیل قانون دائمی بوده (و دولت در سال ۱۳۹۲ مکلف به ارائه لایحه‌ای برای قانون دائمی شده است) و با عنایت به زمان کافی برای اصلاح قانون فعلی و لحاظ نمودن نکات قوت و اصلاح نواقص آن و با توجه به اینکه پیش‌نویس جامعی در این خصوص در مرکز پژوهش‌های مجلس در حال تهیه می‌باشد، رد طرح دائمی شدن قانون بیمه اجباری پیشنهاد می‌گردد.

